

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
תל אביב	18:35	19:36
ירושלים	18:33	19:39
חיפה	18:35	19:35

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש התיבה והמוסדות

הכל לטובה - גם שקשה

כמה צריך לשמוח ביסורים שבאים על האדם שהם רק לטובתו

הנקודה הפנימית

בהתרגשות ובשמחה של מצוה, אנו מתחדשים בחודש האביב ופותחים בחומש ויקרא, הפותח בעבודת הקרבנות, סוגיהם וצורת הקרבנות. חומש 'ויקרא' פותח בסיפורו של יהודי שחטא בשגגה, וכדי להזכרות ולהיטהר - הוא נדרש להביא קרבן לכפרה. רוכש היהודי כבש בריא בשר, ועולה לירושלים לבית המקדש, להקריב את קרבנו. אך כדי שהקרבן יתקבל ברצון, ישנו תנאי חשוב וקריטי: על הקרבן להיות מוקרב ברצון, בחשק, מתוך רצון אמיתי וכוונה לכפר את חטאו בקרבנו, ולשוב להתקרב לבורא עולם.

אך מה נעשה, אם אדם אינו מבין את חשיבות הענין ואינו רוצה להקריב? מה נעשה אם יהודי אינו רוצה בקרבן, קרבנו לא מוקרב מתוך חשקו ורצונו, וממילא לא יועיל לכאורה? באים חז"ל ופותרים את הבעיה: כופים אותו עד שיאמר שהוא רוצה להקריב, מכריחים אותו לרצות! רגע, איך זה יתכן? איך זה פותר את הבעיה? במקום להכריח אותו להקריב - מכריחים אותו לומר שהוא רוצה להקריב, וכך הקרבן יוקרב מתוך רצון וחשק המקריב. אבל האם לזה ייקרא רצון וחשק?

את התשובה לכך חושף הרמב"ם ודבריו מגלים את הנקודה הפנימית העמוקה ביותר בלבו של כל יהודי: כל יהודי הוא טוב, ורוצה להיות טוב. נקודה. הניצוץ הפנימי שבו - רוצה ומשתוקק לעשות רצון קונו, החלק המהותי ביותר בלבו - שואף וחפץ לעשות רצון ה', בעומק עמקי לבו - הוא באמת באמת רוצה לקיים מצוות, לעשות נחת רוח לאביו שבשמים.

אלא שמעל רצונו העמוק הזה, הצטברו להן שכבות של אבק - תירוצי היצר, מאווים שליליים, הרגלים לא נכונים, ועוד. הם אלה המעכבים את גילוי הרצון האמיתי, הם המעיבים על לבו הבורע לעשות רצון קונו, הם המסיטים את הרצון האמיתי למחוזות הלא נכונים. הרצון האמיתי - נותר טהור וזך, שואף לעשות רצון ה', וכל מטרות הכפיה - היא לגלות את הרצון האמיתי!

סופר בנביא על נבוכדנאצר הרשע שהקים פסל זהב בבקעת דורא וחנך אותו שם בפני כל השרים וראשי המדינות, וצויה בהגיע האות להשתחוות לו, ומי שלא ישתחוה יזרק לכבשן האש. חנניה מישאל ועזריה רצו לקדש שמו יתברך ברבים ולהשרף על קידוש ה', להראות את כבוד ה' בעולם. באו ושאלו את יחזקאל הנביא האם הקב"ה יעשה להם נס וינצלו. אמר להם הקב"ה לא יעשה לכם נס. לאחר שהלכו אמר הקב"ה ליחזקאל הנביא אני יעשה להם נס אלא רצוני שימסרו עצמם למיתה על דעת למות, ולא בידיעה שינצלו. הלכו חנניה מישאל ועזריה ולא השתחוו, זרקו אותם לכבשן האש. מה עשה הקב"ה? **שלח את גבריאל המלאך, שהוא שר הממונה על האש, וציון להם את האש.** התבונן נבוכדנאצר בכבשן האש ואמר "אני רואה ארבעה אנשים מהלכים והאש לא שולטת עליהם ואחד מהם דומה למלאך."

המלך התפעל מאד, הכניס שלושה וראה ארבעה ואחד מהם דומה למלאך, והם מטיילים שם כמו בפארק. ואומרת הגמ' תנו רבנן בשעה שהפיל נבוכדנאצר הרשע את חנניה מישאל ועזריה לכבשן האש אמר לו הקדוש ברוך הוא ליחזקאל לך והחיה מתים בבקעת דורא כיון שהחיה אותן באו עצמות וטפחו לו לאותו רשע (נבוכדנאצר) על פניו אמר מה טיבן של אלו אמרו לו חבריהן של אלו [דניאל חברים של חנניה מישאל ועזריה] מחיה מתים בבקעת דורא פתח ואמר "אתוהי כמה רברבין ותמהוהי כמה תקיפין מלכותיה מלכות עלם ושלטניה עם דר ודר" - התחיל לשבח את השם! אמר רבי יצחק יוצק זהב רותח לתוך פיו של אותו רשע שאילמלא בא מלאך וסטרו על פיו ביקש לגנוח כל שירות ותשבחות שאמר דוד בספר תהלים. כשראה נבוכדנאצר מצד אחד אנשים הולכים באש ומלאך ביניהם והם לא נשרפים, ומאידך תחיית המתים **התחיל לשיר לקב"ה, בא מלאך סטר על פיו כדי שלא ישיר כמו דוד המלך.**

ושואלים, וכי בגלל שהוא מתחרה עם דוד המלך מפסיקו המלאך? אלא כך אמר לו המלאך, אתה אומר שירה ומשתוה לדוד המלך? **דוד המלך גם בצרותיו אמר שירה** - מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו, הבן שלו רודף אחריו להרגו והוא מזמר לבורא עולם. צרה ויגון אמצא ובשם ה' אקרא "אמצא" לשון מציאה זה על שלל רב, על דבר ששמחים בו, כי דוד המלך ע"ה יודע שהצרות הם לטובתו. ולכן נותן לו המלאך סטירה ואומר לו **נראה אותך אומר שירה עם סטירות,** כמו דוד המלך

וכן כתוב בחז"ל: הנעלבין ואינם עולבים כו' ושמחים ביסורים הרי מוכח שמי ששמח ביסורים הוא שקול כמי ששמע ביציונות וידום! עליהן הכתוב אומר: ואוהביו כצאת השמש בגבורתו. שנשמתי עתידה להאיר כאור השמש לעתיד לבוא. ומובא מהזהר הקדוש פרשת משפטים שמי שמקבל יסורים באהבה אין נשמתו חוזרת בגלגול!

כמה צריכים לשמוח ביסורים! יערוך כל איש חשבון נפשו, כמה עבירות עושים במשך החיים! והקב"ה מביא לנו יסורים קלים כדי שנזכר להיות זכים וטהורים - רק צריך לקבל אותם בשמחה ובאמונה!

שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בתיבת אור דוד

* ניתן להקדיש לע"ג, לרפואה או להצלחה

רוצה להיות שותף קצויו ורכיבך?

בתרומה של 100 ש"ח אתם שותפים בהפצת אלפי עלוני 'אור הפרשה' בכל רחבי הארץ

להצטרפות חייגו: 03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

שינוי קיצוני בין רגע

שפנה לחדרו ועזב את הרב, בלי לגעת בו לרעה כמובן. אך מאותו יום, כבר לא היה הקאפו אותו אכזר מוכר, משהו בו השתנה והתהפך מן הקצה אל הקצה... הוא החל לבוא מאוחר למשמרתו, ולפקד על אסיריו בעצלות מופגנת, ממש כדי לצאת ידי חובתו ותו לא. הוא הפסיק להכות ולהתאכזר, יותר לא הצליף ביהודים ולא גער בהם, משהו בתוכו התכנס והתכווץ, והוא הפך לשקט ומופנם בתוך עצמו...

כל אסירי המחנה, היו המומים מהשינוי המפתיע, לא האמינו למראה עיניהם. האיש שהיכה בהם ללא רחם, רדה בהם ורדף אותם עד צוואר, ולפתע חל בו שינוי שכזה! נראה כי רוח אחרת השתלטה עליו, משהו חדש החל להפעיל אותו והוא לא נוגע באיש לרעה ואינו מפיל חיתתו, אלא מסתובב שקט ומופנם בחוסר מעש, עד שכעבור כמה שבועות, נפל ה'קאפו' מתוך הרהורי תשובה ונפטר...

וסיפור זה, המופיע בספר 'נס ההצלה' מפי הרב - גיבור המעשה, מחדד לעינינו עד כמה בכל אחד מאיתנו - גם מי שנראה הרחוק ביותר, גם בו פועם אותו ניצוץ יהודי מרגש, גם בנשמתו נמצאת אותה נקודה פנימית - מהותית, הכוספת אל בוראה ואינה משלימה עם ההתרחקות ממקורה העליון.

כל שעלינו לעשות - בליבו ובלב יהודים נוספים, הוא להבעיר את אותו ניצוץ, להפוך את הגחלת הזו לשלהבת מאירה. לפעמים נדרש סוג של כפיה, לפעמים ניגון מרגש, פעמים מעשה טוב ואצילי או דוגמא אישית מופתית. משהו שיש בו כדי להבעיר את אותו ניצוץ, משהו שיחזיר את כולנו לחיק אבינו שבשמים.

'רבנו של עולם, גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך, ומי מעב - שאור שבעיסה'. הכל חפצים לעשות רצונך, בכולנו טמון הרצון והחשק להיות יראי השם וחושבי שמו. הבה נכפה את עצמנו לעשות רצון ה', עד שנזעק בכל לב ונשמה: 'רוצה אני!'

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב אשר קובלסקי
נכנסו לאתרנו: Rabenu.com

שלווה ורגיעה. בעיני רוחו ראה את רבו, ונזכר בניגון יפה שהיה הרבי משורר בהתרגשות גדולה, וכשעיניו עצומות למחצה החל לזמזם את אותו ניגון חרישית...

הוא שוכב על הדרגש מחוסר כוחות, וחש כי רק הניגון הזה מחזיק אותו בחיים, מטעין אותו באנרגיה לשרוד את התופת. הוא חלילה לא מעז לשיר בקול, הוא יודע ששירה מרגשת זה לא חלק מהווי החיים במחנה הריכוז, ולכן רק זמזום בלחש. לפתע שמע רחש על ידו, ומיהר לפקוח עיניו בבהלה - - -

על יד הדרגש, עמד לא אחר מאשר הקאפו האכזר, רודפו משעות הבוקר המוקדמות!

בשניות הראשונות, חלפו במוחו כל תסריטי האימה האפשריים. הקאפו החליט לא להניח לו, ורדף אותו גם לכאן, לשעות המנוחה המועטות... הוא עצם את עיניו וציפה לחבטה הגונה, מכה אנושה או אגרוף עז. בוודאי לא יעבור הקאפו בשתיקה על מעשה נלוז כזה, לשורר ניגון התעוררות בתוך התופת...

להפתעתו, שניה ועוד שניה חולפת, והוא לא מרגיש כל מכה או הצלפה. בחשך רב שב ופקח את עיניו, והנה עדיין עומד הקאפו על ידו, אך מבטו מרוכז מהרגיל, והוא נראה רועד קלות... בקול שקט פנה אליו הקאפו, ושאל מהיכן הוא מכיר את הניגון הזה...

עדיין חושש ומאויים, השיב הרב כי את הניגון היה משורר רבו, בזמני חיזוק והתעוררות. את הניגון הביא עמו מבית חמיו, הגה"צ מפלאנטש זי"ע...

לא הצליח הרב לסיים את המשפט, ולנגד עיניו הנדהמות פרץ הקאפו בבכי תמרורים נרגש. בין התייפחויותיו סיפר, כי בהיותו ילד צעיר לפני שפרק עול תורה ומצוות, הסתופף בצל הגה"צ מפלאנטש זי"ע, וזכה לשמוע את הניגון הזה בצילו. עתה, מששב ועלה הניגון בראשו, הציפו אותו זכרונות מימי עלומיו, ורגשותיו גאו עד לבלי קץ...

דקות ארוכות עמד הקאפו והתייפח, לפני

היה זה בעיצומה של מלחמת העולם השנייה. אירופה בערה בתמרות עשן, רבבות יהודים נשלחו למשרפות מדי יום, חיות האדם הנאציות לא ידעו גבול. ברי המזל מבין היהודים נשלחו למחנות ריכוז לעבודה בפרך, כל עוד היה בכוחם לשרת את מכונת המלחמה הנאצית, ומי שנכשל במשימותיו - ידע כי קרב הרגע בו יעלה על קידוש ה'...

על כל קבוצת עובדים במחנות הריכוז, פיקד 'קאפו', שהיה אסיר מבין האסירים אך הוטל עליו לפקד על קבוצה מהם. מעשה שטן הצליח, ובחלק גדול מהמקרים היו אנשי הקאפו יהודים שבגדו באחיהם - בשרם, והצטרפו לחילות הרשע הנאצים במאבקם נגד היהודים. וכך היה גם במחנה הריכוז נשוא סיפורנו, בו פיקד ברשעות ובאכזריות 'קאפו' אכזר במיוחד, שהכל תמחו איך יתכן שהוא יהודי, כאשר אכזריותו היתה לשם דבר, ורשעותו עברה כל גבול.

בין היהודים ששהו במחנה, שהה גם רב חשוב מחסידי סאטמאר, שגלה למחנה מעיר מכורתו בהונגריה, ונרדף עד צוואר בידי הקאפו האכזרי, שנהנה להתעלל ביהודי של צורה שחן רוחני הדור שריו על פניו. באחד הימים, קם הקאפו במצב רוח מרושע במיוחד, וכל אותו היום עמד ופיקח על מלאכתו של אותו רב אומלל, כשהוא מפליא בו את מכותיו ללא רחם. כאילו אין עוד אסירים במחנה, התמקד הקאפו באותו יום ברב היהודי, ורדף אותו בכל עת ורגע...

לאורך היום כולו, עבד הרב היהודי בעבודת הפרך, בלי לנשום או לנוח אף לא לשניה. כל אותה עת רכן מעליו הקאפו, ובכל פעם שעצר להפוגה של רגע - הצליף בו באלה. יום העבודה הארוך הסתיים רק בשעת ערב, והרב יהודי נפל על דרגשו חבול ומוכה, תשוש ונטול כל כח, מהיום החריג והמחריר שעבר עליו, כשעבד בלי הפסקה במאמץ רב וספג חבטות מרושעות כל העת...

אך הניח את ראשו על הדרגש, ביקש הרב להתחזק במשהו, ומחשבותיו נשארו אל ימים קדם, והוא נזכר באהבת קדומים - ביושבו מהראשונים במלכות בית סאטמאר, בשולחנו של הרה"ק רבי יואל מסאטמאר זי"ע, בימי

**"על יד הדרגש
עמד לא אחר מאשר
הקאפו האכזר, רודפו
משעות הבוקר
המוקדמות....."**

**רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באיזור מגוריהם?
הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!**

חייגו עכשיו:

03-570-12-12

***ההפצה הינה במחיר סמלי**

חינוך ילדים הרב אהרן פרידמן

כיצד פועלת התנייה בחינוך

לאחר שהבנו את יסוד ההתנייה, הפועלת בתחומי החיים הרבים- נבדוק את מידת השפעתה בתחום חינוך הילדים, כשברור, שכמונו בדיק, יחפצו הילדים "לחזור" לאירועים שהותירו בהם טעם טוב, ויעשו הכל כדי שלא להיתקל בדברים שגרמו להם בעבר לתחושות בלתי נעימות.

ילד שגדל בבית בו שוררת אווירה נעימה, יאהב את הבית ואת כל אשר הוא מסמל בעניו. הוא יראה בהוריו דמויות נערצות, ויעריך גם את מה שיעודדו אותו לזה. שולחן שבת הערוך למופת, המתנהל באווירה משפחתית נינוחה, כשהאב והאם אינם נזקקים לזוטרות (כמו להכריח ילד לסיים את מנתו, או לעקוב מי ההין לשתות לפני המנה העיקרית), יהפוך לחוויה נעימה מלאת קסם שתיתר את בלב הילד לשנים ארוכות. כשילך לשיבה ויכנס לחדר האוכל לסעודת ליל שבת, יחוש באופן טבעי התרוממות הרוח ושלווה ברוכה תרד עליו. זאת, למרות האופי השונה והנבדל, בין אווירת שולחן השבת הביתי לזו השוררת בסעודת שבת המתנהלת בשיבה. יצוין, כי תחושה זו תפעל כמובן גם בצורה הפוכה: כשהאווירה בשיבה בסעודת שבת מהממת ונעלה, הזמירות מושרות בדביקות ובהתלהבות, ורצינות מרחפת בחלל, יקלוט הבחור בחושי הרגש הדקים ביותר את הקשר שבין סעודת השבת לאווירה הרצינית, והוא יביא אותה עמו בבואו הביתה לשבת

פרשת שבוע הרב צח ויאה

פרשת ויקרא

פרשתנו מתחילה בפסוק "ויקרא אל משה וידבר ה' אליו", ראשית כל סדר הפסוק קצת נראה מבובל, הרי היה כביכול נכון יותר לכתוב "ויקרא ה' אל משה וידבר אליו". שנית, האות א' במלה "ויקרא" כתובה בקטן לעומת שאר האותיות. ועל כך ביאר הרה"ק ה"בית אברהם" שבגלל שהאות א' בקטן היא נחשבת כמי שאינו וקיבלנו את המילה "ויקר" מלשון "מקרה", ועל זו הדרך מבאר הרב את סדר הפסוק, ויקרא מלשון מקרה - כל מקרה שעבר על משה רבינו במהלך חייו, הבין משה רבינו שה' מדבר אליו ככתוב בפסוק "וידבר ה' אליו". וכמובן שהנהגה זו וכל הנהגה שנהג משה רבינו, לראות שכל מה שעובר עליו מושגח מלמעלה על מנת לסמן לו את הדרך הנכונה, היא סימן ודרך כיצד עלינו לנהוג על מנת לראות טוב בעולם הזה ובעולם הבא, לראות תמיד את הקב"ה בכל מצב. אשתך צעקה עליך זה בעצם הקב"ה מסמן שהייתה לך היום איזו שגיאה קטנה ועליך לעשות תשובה, או אם חלילה פיטרו אותך מה לך בכלל לכעוס על ה"בוס", הרי זה הקב"ה מנהל את הכל על מנת לסמן לך את הדרך לטובתך הנצחית.

ודאי שאין באפשרותנו תמיד לדעת במה חטאנו? מה עשינו שלא כשורה? במקרים כאלו עלינו לפנות

חופשה. ואכן, הורים רבים מעידים, שבנם שב הביתה מן הישיבה ומביא עמו לסעודת שבת ניחוח חדש. לרוב, אין זו פעולה מודעת, אלא התעוררות תת הכרתית הנסמכת על קשר אסוציאטיבי.

כשנבחן את ההיבט הנגדי נראה, שחינוך הכרוך באמצעי דיכוי והשפלה, או בשימוש מסיבי באיומים ובענשים, יגרום לכך, שהילדים ישנאו לא רק את העונש גופו, ואפילו לא "רק" את מי שהעניש אותם אלא גם את מה שהעונש בא לחנך לו. ילד שיאולץ להתפלל באמצעי דיכוי- למשל, הורה שמבייש את בנו ברבים מדי שבת בשבתו כדי שיתפלל כהוגן בביהכנ"ס- לא יתחנך בזאת! כתוצאה, הוא עלול לפתח בעתיד סלידה ושנאה כבושה כלפי התפילה בכלל. התפילה תוגדר בעולמו הרגשי כדבר הכרוך בעגמת נפש ובחושות רבות. אמרו אתם, האם ניתן עם זכרונות כאלו, שלא להכנס לחרדות דכאונות בהתקרב יום השבת?! גם לאחר שנים רבות.

גם מקרים לא קיצוניים, נשמעים לא אחת מפהם של אנשים בוגרים, המעידים למשל, כי פרשיות מסוימות בתורה מעוררות בהם דחיה (!). מדובר על פי רוב בפרשיות קשות (בראש צועדת פרשת משפטים), שהילדים התאמצו מאוד לקלוט את פרטיהן הרבים אך התקשו לעמוד במבחן בהצלחה, וכתוצאה מכך סבלו השפלות וחוסר הבנה מצד המלמד או ההורים.

מן התיאורים- הקיצוניים והקיצוניים פחות- ניתן ללמוד, עד היכן מגיעה השפעתו של חינוך המלווה בלחץ, איומים וענישה. מי שחינוכו היה כרוך במאבקים או בהשפלות, עלול לאמץ התייחסות לא נעימה לדברים שחונך להם. ומנגד, מי שחינוכו נעשה באורח נעים ובשיטות חיוביות של אהבה וחיבה, זוכר לטובה את הוריו ומחנכיו, ומה שחשוב יותר, מפתח יחס של אהדה וחיבה לדברים שחונך להם.

למאמרים נוספים של הרב אהרן פרידמן
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

לקב"ה בתשובה כללית ובבקשה שיוליכנו בדרכים ישירות לפי רצונו יתברך, העיקר לזכור בכל מצב "וידבר ה' אליו" זה הכל בשליחות השי"ת, הכל משגח מלמעלה.

סיפר הרב יצחק פנגר על בואו לעיר אילת על מנת למסור מספר שיעורים בכמה בתי מלון בסוף השבוע, וביום ראשון היה צריך לצלם צילומים קטנים של שתי דקות במספר מוקדים באילת וסרטונים אלו מפורסמים לחיזוק הרבים... סוף השבוע עבר בהצלחה גדולה וכך גם התחיל השבוע, עד שהגיעו לסרטון האחרון שצריך לצלם בחוף הדרומי בסוף אילת ושם הדברים קצת יצאו מסדרם. מספר הרב שהוא ניסה בהתחלה לדבר למצלמה אבל לא הצליח להרכיב דרשה בראשו, ושוב ניסו והכיפה של הרב עפה לה ברוח, ושוב ניסו והתחילה סופת חולות שעכבה אותם בעוד רבע שעה... עד שהצליחו לצלם את הסרטון עברו שתיים. הרב לא הבין את הנעשה, מה נשתנה הצילום הזה מכל הצילומים? מה ה' מסמן לי כאן? וכשהגיע הרב למלון על מנת לנח את התקשר אליו חברו בשאלות נוקבות, הרב אתה באילת? צלמת עכשיו בחוף הדרומי? כן ידידי אתה עוכב אחרי?! לא פשוט אני לא מאמין למשמע אוזני חברה של אשתי התקשרה עכשיו ואמרה, שלאחר התחזקות דרך הדרשות של הרב פנגר, בני משפחתה הרסו את חייה משום שלא רצו את חזרתה בתשובה, עד שהחליטה היום לסיים את חייה בדיק בחוף הדרומי, וכשהגיע לבצע את מטרתה ראתה את הרב למול עניה, ושאלה כיצד מבין כולם ביום כזה באמצע החורף אני אפגוש את הרב היחיד שמחזק אותי, והחליטה להמשיך ולהתמודד: מכאן למדנו כמה גדולה ההשגחה עלינו על כל אחד ואחת מאתנו.

הרב צח ויאה מרצה באתר ישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

הלכות ומנהגים הרב רועי גנון

מנהגי חודש ניסן

יש ללמוד הלכות הפסח קודם לחג שלושים יום, כדאיתא בגמ' (מגילה ל"ב) משה תיקן להם לישראל שיעסקו בהלכות פסח בפסח, עצרת בעצרת וחג בחג והיה עומד ומזהיר על כל הלכות פסח, וכיון שההלכות בפסח הם רבות מאוד, וכן יש את הלכות יום טוב. יש לשנן היטב כדי שהאדם ידע את המעשה אשר יעשה ולא תצא תקלה מתחת ידו, ובעיקר הרבנים פוסקי ההלכות ידרשו לרבים בהלכות אלו מפורים והלאה ובעיקר בשבת הגדול כדי להקיף את רוב ההלכות הנוגעות לחודש ניסן ובעיקר בדיקת חמץ, שרפת חמץ, ליל הסדר וחג הפסח.

התפילות בחודש ניסן

בחודש ניסן אין אומרים בו תחנון ובשבת אין אומרים צדקתך, והסיבה לכך כי בא' בניסן הוקם המשכן, וכן בימים הראשונים היה עבודת הקרבנות ע"י הנשיאים, לאחר מכאן ימי הפסח, יצא שרוב החודש קדוש ולא אומרים בו תחנון, ולכן כל חודש ניסן יש בו שמחה (שו"ע ס' תכט' סב'), ועוד אין אומרים למצנח יענך וכן תפלה לדוד, ועוד שבימים אלו היה בנית המשכן וכל נשיא שבט הביא את קרבנו ולכן נוהגים לומר את פרשת הנשיאים (כמובא בסידורים בסדר לחודש ניסן), כל יום את הנשיא שלו מיום ר"ח ניסן, וביום י"ג ניסן אומר עד כן עשה את המנורה.

עוד כתב השו"ע (שם) שאין מספידים כל חודש ניסן אלא תלמיד חכם ובפניו, פירוש בהלווית הת"ח אבל אם זה לא בפניו ג"כ אסור להספיד כל חודש ניסן, ואין מתענים בו וחודש זה הוא ראש חודשים לחודשי השנה (שמות פ' יב' פסוק ב').

ברכת האילנות

מברכים פעם אחת בשנה ברכת האילנות שהיא ברכת הראיה, ודווקא שיש פרחים על האילן, והוא עץ שמוציא פירות (ולא סרק), וצריך שיהיה שתי אילנות ועדיף משתי מינים, ואפשר לברך

ברכה זו בין ביום ובין בלילה, ויש מקלים לברך אפילו בשבת, ובפרט אם יהיה ברוב עס, וגם על הנשים חלה המצוה הזאת להודות את ה', ומי שיש ביכולתו לברך מחוץ לעיר עדיף, אבל אם קשה לו וכ"ש אם מבטל אותו מתלמוד תורה יוכל לברך בתוך העיר.

סוף זמן הברכה הוא שכבר אין פרחים על העץ, ובדרך כלל הוא בסוף חודש ניסן, ובעיקר בשנה מעוברת, יש להקפיד להיות זרזין מקדמים למצוות שהרי הפריחה התחילה כבר באדר.

מנהג קמחא דפסחא

כתב הרמ"א שיש מנהג לחלק חיטים לעניים לצורך פסח וכו', וכן היום ב"ה יש אנשים רבים וטובים וכן ארגונים למיניהם שעוזרים ומסייעים לאנשים הנצרכים לכך, ויש להיזהר בכבודם של אותם הנצרכים לכך שלא יבאו לידי בזיון והכל בדרך כבוד הדדי, ואומר המדרש: אומר הקב"ה מי שמשמח ארבעה שלי אני ישמח ארבעה שלו פירושו מי שמשמח את העני אשתו בנו ובתו אני ישמח אותך את אשתך את בנך ואת בתך, ולכן כל אדם ואדם יתן לעניים קמחא דפסחא כדי שגם הם יכלו לשמוח בחג הפסח ואחד המרבה ואחד הממעיט ובפרט שיכון לבו לשמים.

הליכה לבית עלמין בחודש ניסן

כתב הרמ"א (ס' תכ"ט ס"א) שאין אומרים צידוק הדין בכל חודש ניסן, וכן נוהגים שלא ללכת לבית העלמין ואם יוצא יום השנה (יורציאט) בימי ניסן משום שהוא חודש של שמחה אין ללכת לבית העלמין, ובפרט אם יודע שיגיע ע"י כך לבכי, ולכן מי שנפטר לו מת בימי ניסן בשנים שעברו עולים לבית העלמין בערב ראש חודש ניסן, ובפרט שהנשמות נמצאות שם בכל השנה בער"ח וגם ב-טו' בחודש כדברי האר"י ז"ל, וכך צריך לנהוג.

אבל ללכת לקברות צדיקים בימי חודש ניסן מותר ללכת ללא שום מניעה, וכן המנהג ללכת מאז ומימי קדם ללא עוררין.

להלכות נוספות של הרב רועי גנון
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

רגע חושבים

הרב יהודה שמעוני

בטחון גם שיש הטא

כתוב בפסוק: "מגדל עז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב" (משלי יח י) במגדל עז אין מחסור כל דבר, אין פחד ואין יראה למי שהוא מסתופף בו ונמלט בתוכו. כך הנשען והבוטח בשם ה' הוא נשמר מכל רע ומכל נזק, כי ההשגחה עליו תמיד כענין שנאמר: (תהלים לג יח) הנה עין ה' אל יראיו למיחלים לחדסו. וזהו מצד האמת והצדק, לפי שהבוטח בשם יתברך יהא נשמר מכל רע ויהיה השם יתברך משגיח בו תמיד, שכשאדם מניח כל עניניו לשם יתברך ומשליך עליו כל עסקיו, נמצא שתהיה נפשו דבקה תמיד וקשורה בשם יתברך, גם השם יתברך יהיה דבק עמו ומשגיח עליו, ואז יהיו כל עסקיו ועניניו נעשים על ידי השם יתברך.

ועדין יבוא זה המהסס על מצות הבטחון ויסוג לאחור באמרו היאך אעז לבטח בה' בו בזמן שהנני חוטא, ומדת הדין מקטרגת עלי בצדק, שכן הרעותי את מעשי, ובשביל לבטל מדת הדין ישנו רק פתרון אחד והוא "התשובה", ורק בכך מסתלק החרון אף. ואם כן האיך אעז בנפשי לבוא לפני הבורא ולומר לו, רבונו של עולם בוטח אני בך שתעזרני, הלא יאמר לו הבורא, היכן היית עד עתה?! עד עתה עשית כחפצך, מרדת בך, ועתה כאשר צר לך באת אלי לבטח בי שאעזורך?! לך לך מלפני, תעשה תשובה כראוי, בחרטה, ודוי, בכיה, קבלה על העתיד, ומה לי כי תבוא לחסות בצל כנפי ואתה חוטא ופושע...

ובכן הסכת ושמע לתשובה נצחת הדוחה מכל וכל את טענה זו, ומכשירה את הבטחון בה' בכל מצב. וזה לשון הרמח"ל המובאים בספר אוצרות הרמח"ל:

המקוה אפלו נכנס בגיהנום יוצא ממנו, שנאמר וקוי ה' יחליפו כח יעלו אבר וכו', ותקותו היא טהרתו מקוה ישראל ממש, כי הוא במדרגה עליונה שאין עושה בו פגם "אם חטאת מה תפעל", וזהו סוד התשובה שהוא ממש שב אל מקורו והסטרא אחרא לא יכלה לו וכו' עכ"ל.

ובכן מבאר ברמח"ל שעצם הבטחון בה' מביא את האדם למדרגה עליונה, וכשהנו במדרגה עליונה זו הוא נטהר ושב אל מקורו וזהו סוד התשובה.

כלומר כמו כאשר האדם עושה תשובה, אזי כחה של התשובה להשיב את החוטא למקורו וכאלו לא חטא, ולכן נטהר בתשובתו ועלה הרמתה למקום גבוה, כן הבוטח בה', בכח בטחונו בה' עולה הרמתה, ונשמתו שבה למקורה ונטהרת מכל עוון ופגם, שכן מקום הבטחון בה' הוא במקום גבוה למאד - מקום שאין עושה בו פגם.

הוי אומר, שהאדם בבטחונו בה' מגיע עד הבחינה העליונה הזו הנקראת "כתר" מקום שאין בו פגם, והוא במילא סוד התשובה שכן המכנה המשותף בין "התשובה" ל"בטחון" בה' הוא, שכמו שבתשובה האדם מתקן את חטאיו, ובכך שב למקורו הטהור הראשון, ונכנס למקום שלשם כבר לא יוכלו עוונותיו להכנס ולקטרג שכן עשה תשובה. כן בבטחון בה' האדם נכנס למדת הרחמים הקרויה "כתר" ולשם אי אפשר להכנס שום חטא ועוון ושום קטרוג.

להקריב קרבן עם כוס קפה

אבל האיש לא נכנס לבד. בידיו הייתה כוס קפה שחור, חזק ורותח... כמה טראגי הוא מפגש בין נוזל שחור ששמו קפה חם לנייר בן מאות שנים. איך בדיוק התהפכה הכוס בדיוק מעל הדפים, זאת לא נדע לעולם.

אך התוצאה הייתה קטלנית!!

הנייר שהיה כפי שצינו במצב של טרום התפוררות, הפך לדייסה שחורה. הוא נהרס בן רגע וכל כתב היד שטרם צולם ונסרק – נקבר לנצח תחת 150 מ"ל של נוזל חם וכהה.

מה אנחנו היינו עושים במצב כזה?

אין אפילו תיאור של מינימום מתבקש, כי התגובה המינימלית היא לכל הפחות פיטורי הסגן לאלתר. צעקות וצרחות לא היו בעולמו של הרב פרנקל - איש מעודן ואצילי. אבל גם נסיך-אדם כמו רבי שבתי פרנקל יכול לכעוס ולרתוח מזעם מול אסון שכזה. חוסר זהירות מזעזע של עשר בסולם ריכטר!!

ואין הגיב הרב פרנקל?

הרב פרנקל אפילו לא כיבד את סגנו ההמום והקפוא במבט נוקב. הוא פשוט נעלם מהחדר לשלוש דקות. לאחריהם הוא חזר ובידיו כוס קפה חדש, חם ורותח ופנה אל העוזר בשלווה: כמדומה שלא שתית את הקפה שהכנת לך...

לנצח את הפרא

לימים נשאל הרב פרנקל איך הצליח לכבוש את כעסו. כיצד זה לא השתולל מרוב זעם על האיש שהרס בן רגע אוצר יקר שאין לו תחליף, ששם לאל את כל הסאגה של השגת כתב היד.

והוא ענה בשקט: "אם אחרי כל המאמצים שעשיתי, קרה מה שקרה, הרי זה אות ברור משמים שלא רצו שכתב היד הזה יודפס. הסגן הוא אדם חכם ויודע את כללי הזהירות המינימליים, ואם ביד שלו הייתה כוס קפה, כך רצתה ההשגחה העליונה".

אין לי ספק שכוס הקפה הזה – העלה נחת רוח כקרבן בבית המקדש.

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

סוד ההצלחה שלך לכל השנה!

בכל שנה מחלק הרב דניאל זר למעל 1,000 משפחות
'קמחא דפסחא' - כסף לחג הפסח לקניית צרכי החג!

כתב הזוהר הקדוש:

"סוד ההצלחה של האדם כל השנה תלוי בצדקה שהוא נותן
לעניים לחג הפסח, שחודש ניסן הוא ראש החודשים וכמה
שאדם נותן צדקה בחודש זה משפיע לו הצלחה לכל השנה"

ניתן לתרום 'קמחא דפסחא' לעניים ע"י ישיבת אור דוד:

להתקשר למשרדי הישיבה
בטלפון: 03-570-12-12

להכנס לאתר הישיבה
בכתובת: www.Rabenu.co.il

לסרוק את הקוד ולתרום און-ליין
באמצעות Pay-Pal הבין-לאומי:

